

BLUMENTÁL

Ročník XXII

Číslo 5

Máj 2011

Marginálna téma?

Mesiac máj nám ponúka veľa duchovných námetov, nad ktorými sa môžeme zamýšľať. Keď som sa s pápmi kaplánmi rozprával o tom, ktoré témy by sme mohli spracovať vo svojich príspevkoch do májového čísla *Blumentálu*, hneď nás napadla dominantná myšlienka Loretánskych litánií a májových pobožností, alebo téma Božieho milosrdenstva, či beatifikácia Jána Pavla II., alebo Nedela Dobrého pastiera. Ale na konci mája, resp. na prelome mesiacov máj a jún budú tzv. Prosebné dni. Na prvý pohľad čosi okrajové, a zároveň doslova životne dôležité!

Nie je to zvláštne, keď na konci mesiaca budeme prosiť o požehnanie úrody tu, v rušnom centre mesta, kde po poliach, lúkach, viniciach niet ani stopy, a najbližšou záhradou je Medická, nie ovocná alebo zeleninová záhradka? Musím povedať, že práve táto téma ma ako chlapca z dediny zvláštnym spôsobom okamžite zaujala. V časoch, keď ako seminaristi sme len na určité príležitosti mohli chodiť domov, boli to priam do očí bijúce zmeny, akými za ten čas príroda prešla. Pred návratom do seminára po Vianociach bolo ešte všetko pohrúžené do zimného ticha a spánku. V humne len oráčina pokrytá snehom. Keď som navštívil našich na Veľkú noc, nevedel som sa vynadivať na záhradu, ako bola krásne obrobená a bolo vidno hriadky, ako sa cez pôdu predierajú prvé zelené výhonky alebo krásne rozkvitnuté stromy, všetky náznaky budúcej úrody. A keď sme po skončení semestra prišli domov na letné prázdniny, bol som ohromený, aká je neuveriteľná sila života, pripomínajúca slová žalmistu: *Ved Pán dá požehnanie a svoje plody vydá naša zem* (Ž 85, 13). Niekedy však človek so smútkom videl aj to, aký je život krehký. Či to bol konár, obťažkaný ovocím, ktoré už nestihlo dozrieť, lebo ho odčesla silná búrka. Alebo to, ako sa s citlivou vegetáciou „pohrali“ prízemné májové mrazy.

Nám tu vo veľkomeste hrozí nebezpečenstvo, že stratíme kontakt s Božou prírodou. Pri vstupe do hypermarketov nás zaujme cena a kvalita potravín, ktoré sú v regáloch. Vyberáme to najlepšie a bez úcty k Božím darom si nedáme ani len námahu zohnúť sa a zdvihnúť, ak nám niečo padne na zem. Je to iritujúci pohľad, ako niekto nohou odkopne padnuté jablko či zemľu. Napadne nás, koľko ľudskej námahy je za všetkým, čo slúži človeku za pokrm? Ti, ktorí pracujú na poliach či záhradách, však vedia aj jednu pravdu navyše: bez Božieho požehnaní zbytočné sú naše ľudské namáhania.

Tento príbeh sa odohral ešte za totality. Na zhromaždení družstevníkov mal slávnostný príhovor miestny stranický boss. S posmechom spomenul: „Kedysi náš zaostály ľud chodil s farmári v procesiách na polia, kde zvolávali požehnanie na úrodu. My nič také nepotrebujeme! My sme pyšní na výdobytky modernej doby: mechanizáciu, chemické postreky, umelé hnojivá, zavlažovacie systémy. To nám pomôže, a nie nejaký pánbožko!“ Tej noci sa tamojším krajom prehnala riadna búrka s krupobitím a veľká časť úrody vyšla nazmar. Bola to náhoda alebo varovný Boží signál ako odpoveď na ľudskú spupnosť?

Dnes sa už len zriedkavo robia kedysi tradičné procesie cez polia počas prosebných dní. No nielen na vidieku, ale ani v mestách nesmieme zabúdať prosiť, aby nám Pán požehnal úrodu, aby sme mali náš každodenný chlieb. Minuloročné výkyvy počasia, zničujúce požiare v Rusku a hrôzostrašné povodne u nás a v iných krajinách akoby nám naznačili, že hlad a nedostatok potravín môže ľahko nadobudnúť aj globálne rozmery. Dôvera v obchodné refazce, ktoré nám dovezú potraviny odinakiaľ a ešte lacnejšie (aj s likvidáciou domácej produkcie), sa môže veľmi rýchlo rozplynúť, lebo čo dovezú, ak nebude odkiaľ?

Nielen z chleba žije človek, ale aj z neho. Plné brucho nie je našou životnou metou, avšak s prázdny žalúdkom človek ťažko vníma aj vzácne poslanstvo Božieho slova.

Nech sú *Prosebné dni* pre nás vyjadrením úprimnej vďačnosti za každý znak Božej priazne a prejavom pokornej dôvery v jeho Prozreteľnosť aj v prípade núdze.

Váš blumentálsky farár Branislav Čaniga

*Mária, ty vždy láskavo
počúvaš prosby všetkých nás;
prosíme vrúčne, pokorne:
stoj pri nás, Matka, v každý čas.*

*Stoj pri nás, keď nás do okov
hriešny čin, vina zoviera;
pomôž nám putá roztrhnúť,
keď srdce v hriechu zomiera.*

*Stoj pri nás, keď svet pred náš zrak
vyčarí veci vábivé,
aby sme neopustili svet spásy,
nebo žiarivé.*

*Stoj pri nás, Matka, v úzkosti,
keď telu hrozia pohromy;
vypros nám časy pokojné,
nech večnosť žiari na zemi.*

*Buď svojim deťom útechou
v hodine smrti, v súžení,
by na tvoj mocný príhovor
dosiahli večné odmeny.*

*Otca i Ducha aj Syna
tvojho nech všetko pochváli,
že ťa tri božské osoby
do rúcha slávy odiali.*

Mariánsky hymnus

Všemohúci a večný Bože, vládca na nebeskom tróne, ty spravuješ celú zem vyvolanú z ničoho; ty si prikázal obrábať polia na udržiavanie ľudského života; pokorne vzývame tvoje milosrdenstvo: zhladni dobrotivým okom na všetko, čo je na našich poliach zasiaté alebo zasadené, milostivo uštedri lahodné povetrie, odstráň škodcov z našich polí a daj dozrieť našim ozimínám a siatinám, aby sme my, tvoji služobníci, hoci nehodní, s vďakou prijali hojné ovocie tvojich darov a vzdávali ti náležité chvály. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Modlitba pri požehnaní úrody počas Prosebných dní pri pobožnosti s procesiou na pole. *Modlitebník pre verejné pobožnosti SSV Trnava 2001, s. 273.*

PREŽÍME MESIAC S MÁRIOU

Je 26. apríl, na ktorý pripadá náš miestny sviatok Matky dobrej rady. Hoci pripravujeme už májové číslo, nedá mi v duchu nevrátiť sa v myšlienkach do roku 1992, keď vtedy, teraz už špirituála Kňazského seminára vdp. Jána Hallona, zaujal obraz Matky dobrej rady na bočnom oltári nášho chrámu a začal „pátrať“ po jeho pôvode. Tak, článkom *Obnovme úctu k Matke dobrej rady* (Blumentál č. 4/1992) sa stal iniciátorom znovuzrodenia dlhoročnej a kedysi veľmi rozšírenej úcty k Matke dobrej rady vo farnosti.

Pretože tento rok náš sviatok Matky dobrej rady spadal do Veľkonočnej oktávy a pripadol na Veľkonočný utorok, liturgicky sa neslávil. Isto však nie je náhoda, že práve v tento deň sa schádzajú kňazi pochádzajúci z tejto farnosti, aby tu spoločne slávil svätú omšu a poďakovali Bohu za všetky dobrodennia a aj za svoje kňazské povolanie.

Vráťme sa však k mesiacu, do ktorého vstupujeme a k jeho prívlastku *mariánsky*. Dostal ho zrejme pre už storočia trvajúcu tradíciu Májových pobožností. „Iniciátorom mariánskeho mesiaca v modernom chápaní čiže s pobožnosťami na každý deň bol jezuita Dionisi svojim dielom *Mese di Maria* vytlačenom v r. 1725 vo Verone. Pápeži, napríklad Pius VII., Gregor XVI. a Pius IX. obdarúvali májové pobožnosti odpustkami. Pobožnosti v mesiaci máji vo svojich dokumentoch odporúčali najmä pápeži Lev XIII. (veľký ctiteľ Matky dobrej rady – pozn. red.) a Pius XII. Pápež Pavol VI. dňa 30. 4. 1965 vydal encykliku *Mense Maio*, v ktorej povzbudzuje veriaci ľud k týmto pobožnostiam...“, napísal Mons.

Vincent Malý v knižočke *Kráľovná mája* (Lúč 2000).

Naša farnosť má prívlastok *mariánska*. Veď už naši predkovia, keď stavali kostoly

na jej území – tento náš je už v poradí tretej –, všetky zasvätili Panne Márii. Je zaujímavé, že obraz Matky Dobrej rady putoval z kostola do kostola (na území farnosti bol od r. 1767, teda ešte skôr, ako bola ustanovená. Keď postavili prvý kostol, umiestnili ho v ňom. No farnosť je mariánska nielen zasvätením chrámu, ale aj úctou farníkov k najsvätejšej Panne. Všetky mariánske pobožnosti boli v minulosti hojne navštevované, zrejme boli k nej aj vychovávaní. Bývalý správca farnosti vdp. Herényi v r. 2003 v úvodníku v súvislosti s májovými pobožnosťami napísal: „Nepodceňujme zbožnosť, ktorú liturgia nazvala ľudovou. Veď náboženstvo Ježiša Krista je až veľmi ľudové. Nevyberal si nijakú elitu a pri prvej svätej omši si ich zhromaždil okolo stola.“

Keď teda budeme počas tohto mesiaca oslovovať našu nebeskú Matku jednotlivými invokáciami, bude medzi nimi aj zvolanie Matka Dobrej rady. Vtedy uprime svoj zrak na náš milostivý obraz a v duchu prosíme, aby Panna Mária bola našou skutočnou radkyňou v tomto tak hektickom čase, v čase neustáleho zmätku, morálneho úpadku, neustálych a veľmi rafinovaných útokov proti Cirkvi vo svete, ale aj u nás, aby nám vyprosila dar múdrosti v rozhodovaní a konaní. Nezapríme svoju vieru ani v týchto dňoch, keď pri sčítaní ľudu môžeme vydať svedectvo o svojej príslušnosti k Cirkvi. X. Duchoňová

MILOSRDNÝ A SPRAVODLIVÝ

Slovo milosrdenstvo sa neraz spája so slovom uzdravovanie, a tak pre mnohých Božie milosrdenstvo sa niekedy chápe nesprávne. Dovolím si poukázať na jeden trend, ktorý v poslednom čase pozorujeme v našej Cirkvi. Ide o trend vyhľadávania uzdravovateľov. Aj v našom meste sme ich už mali mnoho, a títo určite „svätí muži“ nikdy netrpeli na nedostatok poslucháčov.

Keď si však tak trochu všimneme ich poslucháčov, musíme konštatovať, že sú to stále tí istí ľudia. Ich charakteristika by sa dala vyjadriť slovami: ľudia ubolení a pozraňovaní, ktorí hľadajú niekoho, kto by ich „pomojkal“, pohladkal, ofúkal im rany a poľutoval ich. Títo ľudia chodia z kostola do kostola a čakajú na zázrak. A pritom v našej Cirkvi máme takú bohatú ponuku prostriedkov, ktoré spôsobujú opravdivé zázraky: sviatosti a Božie slovo. Lenže títo ľudia ako keby nemali chuť ponoriť sa do systematickej práce na tom, aby sa vzhopili a znova začali žiť svoj život. Možno mnohí ani nemajú záujem byť zdraví. Byť zdravým je totiž náročné. Ak ste zdraví, musíte svoj život vziať do svojich rúk a prestať lamentovať, a práve to mnohí nechcú. Pokúsme sa teda zamyslieť nad tým, čím je a čím môže byť milosrdenstvo Boha pre každého z nás.

Božie milosrdenstvo znamená nové šance po tom, čo sme zlyhali. Hovorí nám, že u Boha nijaké zlyhanie nie je definitívne. Po našom zlyhaní neprichádza trest a od-

vrhnutie, ale naopak, ak zachováme nevyhnutný proces, je zmazaním našej minulosti a ponukou novej, úplne novej šance. A toto sa netýka len Boha, malo by sa to týkať aj našich vzájomných vzťahov. Milosrdenstvo a nie trest by malo byť súčasťou našej spoločnej pozemskej púte i vo vzťahu jedného k druhému. Čo však je nevyhnutným procesom v Božom milosrdenstve? Je to to, čo vyjadrujú dve od seba neoddeliteľné slová: **milosrdenstvo a spravodlivosť**. Ak chceme totiž hovoriť o milosrdenstve, nemôžeme nehovoriť o spravodlivosti, a naopak, ak chceme hovoriť o spravodlivosti, nemôžeme nehovoriť o milosrdenstve. Spravodlivosť a milosrdenstvo nemôžeme od seba oddeliť. Jedno bez druhého nie je možné. Svätý Tomáš Akvinský to vyjadril takto: *Spravodlivosť bez milosrdenstva by bola krutosťou, no milosrdenstvo bez spravodlivosti je matkou rozkladu*. Spravodlivosť je nutná na to, aby sa dalo na svete žiť, a to kvalitne. Spravodlivosť spočíva na pravidlách a zákonoch. Bez nich by bol život chaosom. Predstavme si len také dopravné

predpisy. Keby sme ich nemali, nebolo by možné jazdiť autom, lebo by sme sa navzájom pozabíjali. To isté platí v našich domácnostiach, školách, na pracoviskách, v komunitách. Ak by si napríklad v internátnej izbe jeden študent hral na gitare, iný by chcel spať a tretí by napriek tomu, že tí dvaja sú nefajčiari, fajčil, nastali by tam neznesiteľné pomery – pre všetkých. No pravidlá sú nielen o tom, aby bolo možné spolužitie. Sú i o kvalite života. Ak nebudeme zachovávať zákony, ktoré vedú k životu, skončíme v smrti. Napríklad pravidlá týkajúce sa zdravia, mravnosti, hodnôt. Ak sa prekročia pravidlá, ten, kto ich prekročí, musí za to niesť plnú zodpovednosť. Kde je prekročenie pravidiel, musí prísť trest, aby si človek uvedomil oprávnenosť ich existencie. Ak by tak nebolo, nastal by podľa slov sv. Tomáša Akvinského rozklad a anarchia. No pretože zákony nie sú samoučelné, ale ich zmyslom je láska k človeku a život človeka, je nevyhnutné po ich prekročení dať človeku novú šancu. Preto je tu milosrdenstvo. Milosrdenstvom dáme človeku najavo: To, čo si urobil, je vážne, ale je tu nový začiatok. Teraz, už poučený predchádzajúcim pádom, môžeš skúsiť znova!

Milosrdenstvo však predpokladá, že človek si svoju vinu za prekročenie poriadku,

pravidiel a zákona uvedomí, že pocíti vinu a vyjadrí nad všetkým tým, čo vykonal, ľútosť. Iba tak je možné milosrdenstvo. Ak to tak nie je, milosrdenstvo nie je možné. Pokúsme sa teda položiť si niekoľko otázok: Ako je to s týmito čnosťami – milosrdenstvom a spravodlivosťou voči sebe navzá-

jom i voči Bohu? Keď čakáme na milosrdenstvo, vieme si v spravodlivosti uvedomiť, že sme sa naozaj previnili a uznať si to? Vieme to voči ľuďom, vieme to voči Bohu? Vieme žiadať zodpovednosť od tých, čo sa previnili, alebo odpúšťame ľahkomyselne všetko bez volania po zodpovednos-

ti? Ak tam takéto niečo je, vieme udeliť milosrdenstvo, teda odpustenie? Vieme žiadať o milosrdenstvo aj Boha, a keď ho dostaneme vo sviatosti zmierenia, na svoje previnenie už nikdy viac nemyslieť?

Spracoval Marián Bér

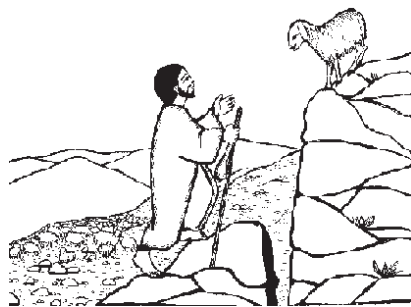
DOBRY PASTIER

Štvrtá veľkonočná nedeľa je nedeľou Dobrého pastiera. Ježiš sám sa nazval pastierom a nás nazval ovečkami. V Ježišových očiach je stratenou ovečkou hriešnik. O hriešnikovi, o tej stratenej ovečke, nám povedal, že Pastier zanechá tých deväťdesiatdeväť oviec na púšti a pôjde hľadať tú jednu, ktorá sa stratila, a bude ju hľadať, kým ju nenájde. A keď ju nájde, vezme ju s radosťou na plecá a prinesie domov.

Pastierovi však nestačí, že on sám sa teší z nájdenej ovečky, ale zvlá svojich priateľov a susedov, aby sa aj oni radovali s ním. Ba povedal – *Hovorím vám: Tak bude aj v nebi väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú* (Lk 15, 7).

Hriešnik je ten, kto ním opovrhol, no on ho predsa hľadá. Je to nepochopiteľné, ale veď sám nás uisťuje, že je to tak. Len čítajme evanjelium a nenájdeme takého veľkého hriešnika, ktorým by Ježiš opovrhol.

Zachej bol v očiach ľudí verejným hriešnikom a Pán Ježiš prišiel do jeho domu. Sadol si k stolu s mýtnikmi, teda s verejnými hriešnikmi. Neopovrhol ani veľkou hriešnicou, ktorá mu v dome farizeja Šimona svojimi slzami umývala nohy, svojimi vlasmi mu ich utierala, bozkávala mu ich a natierala voňavým a veľmi drahým

olejom. Povedal jej: *Tvoje hriechy sú odpustené. Tvoja viera ťa zachránila. Chod' v pokoji!* (Lk 7, 48 – 49)

Ježiš sa zmlieval aj nad ženou, ktorú prichytili pri hriechu cudzoložstva a Mojžišov zákon mal pre ňu už len rozsudok smrti ukameňovaním.

Tým, ktorí si robili chuť na kameňova-

nie, povedal: *Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň* (Jn 8, 7). *Taký sa nenašiel, preto všetci sa pomaly vytrácali, až napokon ostal so ženou sám. Ježiš jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a viac už nehreš“* (Jn 8, 11).

Žena sa stretla s toľkou láskou. Už isto nehrešila. Láska zachraňuje. Pán Ježiš prišiel teda na tento svet preto, aby nás vyslobodil od hriechov. Túžbou jeho srdca je oslobodiť každého človeka, veď trpel a zomrel za každého z nás. Nikoho nevyľúčil zo svojho spásnosného diela. A predsa pre mnohých jeho krv Pastiera a Baránka tiekla zbytočne, lebo nepochopili jeho lásku k nám hriešnikom. Je až zarážajúce, ako sa hriešnik vzpiera tejto láske a opovrhuje ňou. Napriek tomu, že Pán Ježiš je všemohúci Boh, takémuto hriešnikovi nemôže pomôcť, lebo nikdy nezasiahne do vôle človeka, a to ani vtedy, keď sa človek vrhá do večného nešťastia.

Ježiš hľadá, volá, ale hriešnik sa musí rozhodnúť sám, či sa mu dá nájsť, či počuje jeho hlas, alebo ostáva voči nemu hluchý. Neboj sa počúvať Pastierov hlas.

Zdenko Tkáčik, kaplán

VY STE SOL ZEME

V predchádzajúcom čísle nášho Blumentálu sme uverejnili prvú časť kázne vdp. Jozefa Kováčika, ktorá odznela pri svätej omši v kostole Svätej rodiny v Petržalke 6. februára, a ktorú vysielal Slovenský rozhlas. Kým v prvej časti sa hovorca KBS zamerl na skutočnosť, ako „pripravujú“ naše médiá spoločnosť na sčítanie ľudu tak, aby čo najviac manipulovali verejnú mienku ako, citujem, „za čias, ktoré si dobre pamätáme“, teda, aby čo najviac poškrnili a poškodili Cirkev a tak odradili veriacich priznať svoju príslušnosť k naj. V tejto druhej časti odhaľuje skutočnú tvár Cirkvi, jej poslanie a poslanie nás veriacich.

Cirkev a kresťania budú vždy autentickým svedectvom, ak nestratia pokoj, nádej a schopnosť milovať, ale milovať láskou, ktorá je agapé. Teda mali by sme byť pripravení rozdať sa, obetovať vlastné pohodlie a ponúknuť službu. Presne to, čo robia rehoľníci, zdravotné sestry na nemocničných oddeleniach, to, čo robia kresťanskí učitelia, ktorí ešte nestratili nádej, že ich poslanie v spoločnosti má zmysel, kňazi, ktorí napriek svojim ľudským slabostiam v hociktorú nočnú hodinu idú k zomierajúcemu, aby ho poslinili. Mladí, ktorí nerezignovali, nevzdali to a neutiekli pred hľadákosťou našej spoločnosti. Rodičia, ktorí napriek šíriacej sa kultúre smrti prijímajú dieťa ako Boží dar, najmä tí, ktorí prijímajú dieťa, čo sa neteší plnému zdraviu ako iné deti. Aj toto je Cirkev. Aj toto je spoločenstvo, o ktorom síce väčšinou médiá nerozprávajú, ale my takúto Cirkev predsa po-

známe, pretože prežívame život v tejto Cirkvi. Máme skúsenosť z farského spoločenstva, máme skúsenosť, čo znamená zažiť odpustenie, prijať odpustenie, ale aj ponúknuť odpustenie. To je to, čo je pre Cirkev podstatné, bez čoho by Cirkev nebola Cirkvou. A možno práve to je nám niekedy ľúto, že o takejto Cirkvi ľudia, ktorí s ňou nemajú kontakt, nevedia takmer nič. Žijeme totiž v mediálnej kultúre, a tá nie je nastavená a nepraje tomu, čo je pozitívne, čo je dobré, a hlavne životodarné. Pretože bez ľudí, ktorí obetujú svoj život, bez vás, drahí bratia a sestry, ktorí naplno prežívate svoju vieru a dávate spoločnosti to najlepšie, čo je vo vás, a oni vás nazývajú parazitmi alebo zaostalcami, alebo neviem ešte akým menom. Je ťažké hľadať a znova nadobúdať nádej a silu ísť ďalej. Ale práve preto sa v nedeľu a mnohí aj počas týždňa stretávame okolo eucharistického stola. Dovolím

tvrdiť, že bez Eucharistie sa nedá žiť tak, ako to od nás Boh žiada.

Boh žiada veľké veci, ťažké a náročné, ale my vieme, že on nielen žiada, ale aj dáva pomocnú ruku. Nič viac ako sviatosti nám ponúknuť tu na zemi nemôže. A práve preto sme aj dnes tu. Nie preto, aby sme hromžili, kritizovali, sťažovali sa, ale preto, aby sme si uvedomili, v akej situácii žijeme, pozreli sa pravde z očí do očí, z tváre do tváre, aby sme boli pripravení, že pred sčítaním obyvateľov to ešte bude v našej mediálnej spoločnosti „veselé“. Aby sme uznali vlastné hriechy a vlastné previnenia, pretože Cirkev je spoločenstvom svätých, tá svätosť sa však dosahuje pokáním a neustálym hľadaním. My naozaj nie sme tí dokonatí, ktorí chceme na ostatných ukazovať, akí sú nedokonatí, ale že vo svojej skromnosti chceme ponúknuť to, čo sme spoznali ako pravdu. Je zaujímavé a dôležité, že to nie je tzv. pravda podľa mňa. Dnes sa to tak veľmi nosí – „viete, podľa mňa je to tak...“ Ale sú určité zásadné pravdy, ktoré nie sú „podľa mňa“. Jednoducho sú. A ak ich neuznám a neprijmem do svojho života, ostávam síce slobodný, ale otázkou je, kam idem, aký je cieľ môjho putovania, kde je cieľ a kde skončí môj život.

Niekedy sme aj my tak falošne tolerantní voči spoločnosti, ktorá má dnes tzv. toleranciu v takom leitmotive. Včera mi rozprával jeden priateľ, kňaz, ktorý bol na stretnutí náboženských predstaviteľov v Turecku, a keďže ich večera bola v moslimskom hoteli, povedali si, že nebudú nejakým spôsobom provokovať moslimov a nebudú sa pred večerou modliť. Potom sa pustili do večere, bola príjemná atmosféra, zaspievali si spolu, veselili a tešili sa, keď tu zrazu jedného z tých kňazov napadlo, aby sa opýtali domácich, či ich tým nepohoršujú, či ich správanie nie je veľmi bujaré. Mladý moslim, čašníik, ktorý tam obsluhoval, mu povedal: „Toto nás nepohoršuje. Nás pohoršilo, že ste sa nepomodlili pred jedlom.“ Naozaj niekedy falošná tolerancia je v tom, že strácame zásadnú vlastnú identitu. Myslíme si, že druhým ublížime, keď sa prežehnáme v reštaurácii. Nikto nehovorí, že sa tam musíme nahlas modliť, ale koľkí z nás sa dokážu tak jednoducho, nie tak, že „zabijam muchy“ svojím poženánim a prežehnaním sa, ale tak normálne naozaj prežehnať pred jedlom, ako preja-

vom vďaka za to, že mám čo dať na tanier. Veď možno osemdesiat percent ľudí na tejto planéte nemá na tanieri nič, alebo len raz za deň, aj to veľmi málo. Je mnoho dôvodov na to, aby sme ako kresťania boli v tejto spoločnosti autentickí, ale práve preto potrebujeme načerpať silu, ktorú ponúka iba Boh. Boh a spoločenstvo. Práve preto Cirkev tak veľmi potrebujeme. Nie preto, lebo aj ona má svoje nedostatky, aj ona má svoje prehršky a svoje slabosti, ale ako ľudia potrebujeme spoločenstvo, potrebujeme ostatných ľudí, potrebujeme sa navzájom, potrebujeme sa potešiť, možno požalovať, vyplakať. A ak toto spoločenstvo je bezprostredne spojené s Bohom cez Eucharistiu, je to obrovský dar, ktorý nám nikto iný nevie a nemôže ponúknuť.“

Keď som prišiel k vám, bratia, neprišiel som vám zvestovať Božie tajomstvo vysokou rečou alebo múdrosťou. Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného. Svätý Pavol v tom mal jasno. Bez Krista nemá kríž zmysel. Je iba obyčajným nástrojom na popravu. Ten kríž je ako šibenica. Pre človeka,

ktorý žil v časoch Rímskej ríše, znamenal kríž presne to isté, ako pre nás šibenica. Bol to nástroj na popravu. Ale s Kristovým zomierajúcim telom je to nádej, ktorá prekonala doteraz všetky prekážky v dejinách. *Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome.*

Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.

Toto je naša cesta. To je to, čo nám ponúka sám Ježiš. Nie násilím odpovedať na násilie. Nie ohováraním na ohováranie. Nie nenávisťou na nenávisť. Cirkev a kresťania budeme autentickí, ak z tejto cesty nezideme napriek našim pokleskom a pádom. Nech je nám k tomu posilou aj Eucharistický Kristus. Prosme ho za seba, za našich blízkych, za tých, čo nás spravujú, aj za tých, čo nás potupujú. Amen.

Jozef Kováčik

ŽIL A ZOMREL, ABY SA ZNOVA NARODIL - PRE NEBO

„Videl som ho zomrieť s pokojom, ktorý je vlastný svätým...“ lúčil sa v zádušnej omši v apríli 2005 pred vatikánskou Bazilikou svätého Petra so zosnulým pápežom Jánom Pavlom II. vtedajší vatikánsky štátny sekretár Angelo Sodano.

Človek tak často pochopí hodnotu niečoho či dokonca niekoho, žiaľ, až vtedy, keď ho stratí. No ak stratil niekoho, kto mal pre neho hodnotu a je si toho veľmi dobre vedomý, ešte nestratil úplne všetko. Človek odišiel, no vedomie hodnoty zostáva. Ak je hodnota pravá, nestane sa po čase len nejakou spomienkou, z ktorej z času na čas zotrieme prach, ale naopak, zostáva v prežívaní nášho života.

Pred šiestimi rokmi - po dvadsiatich šiestich rokoch a šiestich mesiacoch služby Cirkvi a svetu odišiel „prvý medzi rovnými“. Ktosi, kto na hodnoty ukazoval až natoľko, že sa hodnotou stal sám. To pamätné piatkové dopoludnie na Námestí svätého Petra preda len na čosi poukázalo. Hodnoty sú pre tento svet ešte stále hodnotné... A tak, keď v týchto dňoch hľadíme do prázdneho hrobu, skúsme sa preniesť nad rakvu „muža v bielom“, ktorý zomrel v povestí svätosti, nad rakvu, nad ktorou sa stretol svet.

Návštevníci Modrej planéty sa dokázali vtesnať do niekoľkých ulíc. A mali na to dôvod. Bola to v dejinách tá najväčšia hustota úcty, pokory a vďačnosti na meter štvorcový. Boli tam všetci. Pred televíznymi obrazovkami to bolo podobné. Svet mu tlieškal, skandoval, prikyvoval, mal ho v úcte. Veď aj my. Áno. Lenže tak ostatný svet, ako aj my, sme okrem toho zabudli na dôležitú maličkosť: Počúvať ho. Tak naozaj ho počúvať. Aj napriek tomu jeho hlas neustále rezonoval v ušných bubienkoch tohto nahlučného sveta. Dokonca aj agónia posledných dní bola výrečnejšia ako tie najhlasnejšie slová. Aby napokon naposledy zakričal do tohto sveta poznačeného pubertálnymi medziludskými vzťah-

mi absolútnym tichom. A v ten deň svet akoby preda len na chvíľu počúval.

Ako to podobne ktorýsi z našich publicistov napísal: „Ten pohľad bol fascinujúci - Námestie svätého Petra nebolo stredom sveta, ale rovno svetom samým. Tri milióny kresťanov, ale s nimi aj duchovní lídri liberálov, agnostikov, islamských radikálov, budhistov. A ešte mocní tohto sveta, politici. Vela politikov. Tí pokryteckí aj tí priami, prázdne nádoby, aj nositelia ducha, sukničkári, aj askéti, zloději, klamári, aj hľadači spravodlivosti. Sedeli tam v tieni onoho chrámu spolu a zdalo sa, že všetci akosi prirodzene prijali, že sú v tej chvíli len kulisou čohosi väčšieho. Takmer sa na chvíľu chcelo uveriť, že svet znova našiel dávno stratené vedomie spoločného údelu.“

Nielen po takýchto trefných, ale aj „tých iných“ článkoch sa vynára, myslím, ešte stále tak málo z médií zodpovedaná otázka: O čom bol tento ľudský život? Väčšinou odpovedáme len povrchné, len na to vonkajšie, poukazujeme len „na špičku ľadovca“. Zatiahnime na hĺbinu a pokúsme sa objaviť čosi vnútorné, hlbšie. Kde tento muž nachádzal silu potrebnú na toľký heroizmus? Kde? V osobnom vzťahu voči Bohu. Naplno žil to, čo sám Kristus zveril už jeho 263. predchodcovi, svätému Petrovi. On totiž neukazoval na seba, ale na Krista. Nie však len ako na nejakú karikatúru, ale ako na niekoho, koho veľmi dobre pozná. Mal blízko k Bohu, mal blízko k ľuďom. Svätý Otec svojím osobným životom položil pečat na všetko to, čo hlásal a čo konal. Preto je pápež tou veľkou autoritou, preto jeho slová majú takú úžasnú odozvu a ľudskú vnútornú silu. Sú to slová a skutky, za ktorými stojí osobné svedectvo, svedec-

tvo najmocnejšie, svedectvo spečatené utrpením. Stal sa Ježišovým svedkom. No neostal len tým. Neostal v živote stáť. Stal sa aj jeho nasledovníkom. A to je už čosi viac. Jeho život sa tak stal osemdesiatpäťročnou pozvánkou na život podľa evanjelia. Pre nás, nie pre dejinné fakty! Pre nás! Nič viac, nič menej.

Otázky sú na to, aby sme na ne odpovedali. Na moju otázku položenú ľuďom rôzneho veku, aký bol Ján Pavol II., bola odpoveď väčšinou stále rovnaká: „Dobrý“. Zaiste. Ale - veď týmto privlastkom sa tak často označujeme aj my sami. Poznáme to: „S nikým sa nehnevám, nikoho som nezabil, ...som dobrý. Ó, aký som úžasný!“ Koniec koncov, naša stará známa pesnička. Naozaj sa poznáme? Boží Syn sa obetoval do krajnosti a ani pápež sa nezachoval inak. Byť dobrým, to nie je obeta! Ak by stačilo byť len dobrým človekom, Kristus by neprišiel „otravovať“ na tento svet... A tu sa žiada úvaha. Veci treba pomenovať správnym slovom. Ak tieto myšlienky chápeme ako otázku, treba na ňu dať aj príslušnú odpoveď. Nielen slovami, ale svojím vlastným osobným životom. Neopakujú sa neustále aj v našom živote biblické slová: Počúvajú, ale nepočujú, hľadajú, ale nevidia?!

Cirkev, Kristova plachetnica, ani po dvoch tisícročiach netroskotá, pokračuje. Kristus je ten istý, včera, dnes i naveky; a ten ostáva. Tým našim ľudským nedostatkom je, že na jej palube vidíme pobehovať čisto len ľudia so svojimi chybami. Ešte stále nie sme schopní vidieť kdesi ďalej, hlbšie? Nezabudnime, že podstatným prvkom je vektor, ktorý ju ženie kdesi vpred. A tak nevšímavo neobchádzajme hlavného protagonistu tohto Božieho diela, Ducha Svätého.

Nestávajme sa svedkami plytkej viery, neprešľapujme na jednom mieste, neostaňme stáť, lebo stojatá voda smrdí. Ako sám

Ján Pavol II. často hovorieval: „Byť kresťanom znamená plávať proti prúdu.“ A my môžeme s ľahkosťou dodať, že dolu prúdom plávajú len zdochliny. Hodnoty si žiadajú aj reakciu vlastného života. Nebudme len poslucháčmi, kritikmi a komentátormi. Zatiahne na hlbinu a sami sa staňme

skutočnými nasledovníkmi. To je totiž čosi viac. Staňme sa veľkonočnými ľuďmi, ktorí neprepočujú prorocký hlas Benedikta XVI.

Som presvedčený, že čokoľvek, čo by sme z tohto miesta povedali, napísali, o Ježišom a našom bratovi, blahoslavenom Jánovi Pavlovi II., bolo by to stále málo.

Povedané jednou vetou, ba až mlčky re-
vom nespočetných rímskych plagátov:

„Santo subito – Už svätý“. Ján Pavol „Veľký“.

„Nebojte sa!“

„Otvorte dverá Kristovi!“

Pavol Pósa, kaplán

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

Keď som opäť dostal jeden z mnohých mailov s názvom *Tretie fatimské posolstvo* adresovaných niekoľkým desiatkam, ak nie stovkám ľudí, v neblahej predtuče som si vzdychol, ako som to v januári napísal do tohto farského časopisu, že: znova „žasnem“ nad našou vierou. Napriek tomu, že už viac ako dve desaťročia máme možnosť získať úplné náboženské vzdelanie, máme nielen dostatok katolíckej náboženskej literatúry, máme kresťanské Rádio Lumen, katolícku televíziu LUX, náboženské vysielanie v Slovenskom rozhlasu, a pritom akoby sa naše povedomie viery niečo upevňovalo, ale naopak stále viac sa „riedi“. A naozaj som sa neskľamal.

„Srdečne odporúčam osobné zamyslenie. Volanie Ježiša vo svete je výrazné a vždy záležalo veľa od modlitby a pokánia. **PREBUĎME SA!!!**“

Pripomína vám to niečo? Možno dve postavy, ktoré stoja na rohoch ulíc a ponúkajú časopis, nápadne podobný tomu čo sa píše v rozširovanom maili veľkým písmom.

V dokumente, ktorý vydala Kongregácia pre náuku viery 26. júna 2011 pod názvom *Fatimské posolstvo* (SSV Trnava 2006, Edícia Dokumenty Svätej stolice, 57. zväzok), sa píše:

Usmernenie pre interpretáciu tretej časti tajomstva dala sestra Lucia listom Svätému Otcovi už 12. mája 1982. V ňom sa píše: Tretia časť tajomstva sa týka slov Božej Matky: „... ak nie, (Rusko) rozšíri svoje bludy do sveta vyvolávajúc vojny a prenasledovanie Cirkvi. Dobrí budú mučení, Svätý Otec bude musieť veľa trpieť, mnohé národy budú zničené“ (13. júla 1917).

Tretia časť tajomstva

je symbolické zjavenie, ktoré sa týka tejto časti Posolstva a je podmienené skutočnosťou, či prijme alebo neprijme to, čo je vlastné posolstvo, a čo od nás žiada: Ak (ľudia) prijmu moje prosby, Rusko sa obráti a budú mať pokoj; ak nie, rozšíri svoje bludy do sveta, atď. Pretože sme nevzali vážne túto výzvu, vidíme, že sa splnilo – Rusko pohltilo svet svojimi bludmi. A hoci ešte nemôžeme konštatovať úplné naplnenie jeho poslednej časti, vidíme, že postupne sa k nemu pomalými krokmi blížíme, ak sa nezriekneme cesty hriechu, nenávisť, pomsty a nespravodlivosti, popierania práv človeka, nemorálnosti, násillia atď.

A nehovorme, že to nás Boh takto trestá; naopak, sú to ľudia, ktorí si sami pripravujú trest. Boh nás ustarostene upozorňuje a volá na správnu cestu rešpektujúcu slobodu, ktorú nám dal. Zodpovední sú teda ľudia.

Rozhodnutie Svätého Otca Jána Pavla II. zverejniť tretiu časť fatimského tajomstva uzatvára jednu etapu dejín, poznačených tragickou ľudskou túžbou po moci a nepravosťou, ale aj preniknutú Božou láskou.

V rozširovanom maili sa píše:

„Sestra Lucia poslala tretie tajomstvo Svätému Otcovi Piovi XII., aby ho vyjavil

svetu. Pápež ho prečítal so zdesením, ale ho nevyjavil. To isté urobili nasledovní pápeži, aby nevzbudili vo svete paniku a strach.“

A čo sa píše v dokumente Kongregácie pre náuku viery?

Tretia časť tajomstva bola napísaná na príkaz biskupa z Leirie a Najsvätejšej Matky... 3. januára 1944. Je z neho jediný rukopis, ktorý v tomto dokumente verne reprodukuje. Zapečatenú obálku s týmto rukopisom uschoval najskôr biskup z Leirie. Aby sa tajomstvo lepšie uchránilo, 4. apríla 1957 bola obálka odovzdaná do tajného archívu Posvätného officia (pozn. autora článku – dnes Kongregácie pre náuku viery). Biskup z Leirie o tom informoval sestru Luciu.

Podľa archívnych záznamov 17. augusta 1959 komisár Posvätného officia otec Pierre Paul Philippe OP so súhlasom kardinála Alfreda Ottavianiho priniesol Jánovi XXIII. obálku obsahujúcu tretiu časť fatimského tajomstva. A tu už vidíme zavádzanie šireného mailu, pretože v archíve nie je nikde uvedené, že Pius XII. sa zdesil, lebo podľa tohto ho nikdy nečítal!

V citovanom dokumente Kongregácie pre náuku viery sa hovorí: „Ten (Ján XXIII.) po istom váhaní povedal: Počkáme. Budem sa modliť. Dám vám vedieť, ako som sa rozhodol“. V skutočnosti sa pápež Ján XXIII. rozhodol vrátiť zapečatenú obálku Posvätnému officiu a tretiu časť tajomstva nezverejniť.

Pavol VI. čítal obsah obálky 27. marca 1965 so zástupcom štátneho sekretariátu, J. E. Mons. Angelom Dell'Acqua a vrátil ju do Vatikánskeho tajného archívu s rozhodnutím text nepublikovať.

Ján Pavol II. si vyzíadal obálku obsahujúcu tretiu časť tajomstva po atentáte, ktorý bol na neho spáchaný 13. mája 1981. Kardinál Franjo Seper, prefekt Kongregácie, 18. júla 1981 odovzdal členovi štátneho sekretariátu arcibiskupovi Eduardovi Martinezovi Somalovi dve obálky: jednu bielu – s pôvodným textom sestry Lucie v portugalčine; druhú oranžovú – s prekladom tajomstva do taliančiny. **Dňa 11. augusta**

Mons. Martinez vrátil obe obálky do archívu Posvätného officia.

Šírený mail pokračuje taktó:

„Po smrti Lucie bolo tretie tajomstvo zjavené, pravdaže nie preto, aby boli ľudia strašení, ale preto, aby boli ľudia pripravení na tú udalosť. Matka Božia povedala Lucii: Zjavujem svetu to, čo sa má stať medzi rokom 1959 a rokom 2012. Ľudstvo zanedbáva Božie príkazy. Satan zavládol vo svete, sejc nenávisť a nezrodu medzi ľuďmi. Štáty vyrábajú smrtonosnú zbraň, ktorá je schopná zničiť zem počas niekoľkých minút. Väčšia polovica ľudstva bude tragickým spôsobom zničená atómovou vojnou. Vznikne veľký náboženský konflikt, islam zaútočí na kresťanstvo. Vzniknú veľké pohoršenia v Cirkvi i v reholiach. Boh dopustí na ľudstvo ľadovec, ostré zimy, horúce letá, povodne, oheň, zemetrasenia, neprihodný čas, katastrofy, ktoré budú pozvoľna ničť zem.“ Všetky tieto udalosti sa majú splniť pred rokom 2012. Matka Božia podľa nich tiež povedala: „Konajte skutky milosrdenstva voči všetkým, ktorí to potrebujú. Všetci, ktorí nebudú konať tie skutky, neprežijú katastrofu. Trest, aký Boh zamýšľala zoslať na hriechne ľudstvo, je nepredstavitelný. Boh prísne potrestá všetkých, ktorí odvrhli jeho prikázania. Pozyvam všetkých, aby sa priblížili ku Kristovi, ktorý je svetlom sveta.“

Kongregácia pre náuku viery však hovorí:

„A nehovorme, že to nás Boh takto trestá; naopak, sú to ľudia, ktorí si sami pripravujú trest. Boh nás ustarostene upozorňuje a volá na správnu cestu rešpektujúcu slobodu, ktorú nám dal. **Rozhodnutie Svätého Otca Jána Pavla II. zverejniť tretiu časť fatimského tajomstva uzatvára jednu etapu dejín, poznačených tragickou ľudskou túžbou po moci a nepravosťou, ale aj preniknutú Božou milosrdnou láskou a starostlivou ochranou Matky Ježiša a Cirkvi.** Pôsobenie Boha, ktorý je Pánom dejín a spoluzodpovednosť človeka v jeho dramatickej a plodnej slobode sú dva piliere, na ktorých sa budujú dejiny ľudstva. Panna Mária, ktorá sa zjavila vo Fatime, nám pripomína tieto zabudnuté hodnoty, túto budúcnosť človeka v Bohu, ktorej sme aktívnou a zodpovednou súčasťou.“ Takto píše vo vyhlásení spomínaného dokumentu dnešný kardinál štátny sekretár Tarcisio Bertone, vtedajší sekretár Kongregácie pre náuku viery.

Písať o šírenom maili alebo ho viac komentovať asi pre normálneho, veriaceho človeka nemá zmysel, no predsa sa k nemu vrátíme v budúcom čísle. **Daniel Dian**

KATECHIZMUS VČERA A DNES

„Moja práca je môj život. Pracoval som ako finančný poradca pre jednu nemenovanú finančnú spoločnosť... V súčasnosti zastávam už veľmi dôležitý post, aj keď to tak vždy nebolo. Pri nástupe do tohto zamestnania som ako čerstvý absolvent bol plný optimizmu, ideálov, jednoducho zapálený mladý „zelenáč“. Moje predstavy veľmi rýchlo schladil môj vtedajší šéf, ktorý vyžadoval dvojnásobnú prácu za tú istú mzdu, ktorá bola právne zazmluvnená. Pociť hnevu, ale aj bezmocnosti sa vo mne striedali v pravidelných intervaloch.

Čo sa však dalo robiť, keď som si chcel udržať túto pre mňa lukratívnu prácu?... Až po dlhšom čase sa „prevälilo“, že náš milý „šéfko“ na nás zarábala, a to nielen týmto neprofesionálnym spôsobom. Po prečistení vedenia a získaní času s hodnotnou prácou som sa nakoniec vypracoval aj ja na vedúci post. Moje prvé myšlienky smerovali hneď na nášho bývalého nadriadeného... Nikdy som nechcel byť ako on. S postupom na vedúce miesto prišli aj povinné spoločenské akcie a aktivity. Stretnutia s konkurenciou, pri ktorých som mal možnosť vidieť plody ich práce. A dávali to jasne najavo. Chcel som medzi nich zapadnúť. Túžil som po tom, čo mali, po tom, čo dokázali... Závidel som im, a tak sa zo mňa postupne stal môj bývalý šéf. Začal som vyvíjať vysoké nároky na mojich spolupracovníkov, to všetko v snahe zefektívniť našu činnosť a zisky. Bol som závistlivý lakomec, ziskuchtivý egoista a pokrytec aj pre seba samého... Nie, nie som veriaci, i keď musím uznať, že niečo ako Boh tam niekde asi je. Vždy som sa spoliehal na to, ako a čo cítim, na svoju mienku a svedomie. Toto bol pád, z ktorého som sa dostal sám. Teda impulz spustila už moja terajšia manželka, ale... Neviem, lakomý už asi nie som, no závidieť, závidím stále...“

Martin Z.

V rámci pokračovania v našom seriáli siedmich hlavných hriechov sa v tomto čísle budeme v krátkosti venovať druhému a tretiemu kardinálnemu hriechu, a to **lakomstvu a závistí**, keďže ich úzka spätosť a prepojenosť je viac než zrejmé, a to už dokonca aj v našej životnej príhode.

Lakomstvo je v podstate nechota podeliť sa o čokoľvek, čoho má daný človek značný nadbytok. Súčasne je to **nekontrolovateľná túžba zhromažďovať** akýkoľvek majetok. Lakomstvo je inak nazývané aj ako **prepych, nenásytnosť, hrabivosť**, ale aj (morálno-spoločenská) **krádež a úplatkárstvo**. Dá sa povedať, že je to určitá nenásytná túžba ziskávať čo najviac, rozmnožiť a zveľadiť svoj majetok, a tým realizovať svoje túžby. Ide vlastne o akési sebazdôrazňovanie, ktorého prejavom je sebbecké úsilie dostať pod svoju moc a kontrolu osoby alebo veci. „Lakomstvo je žiadostivosť tela, lebo pohrdá Bohom, hriešnik všetko chce užívať iba pre seba a mať iba zo seba to, čo v skutočnosti prichádza z Božej lásky pre jeho službu.“ Prelínanie s vlastnosťou inak nazývanou aj ako chamtivosť sa často završuje sklonmi k násiliu, resp. zúrivej žiadostivosti, či už vnútornej, alebo viditeľne vonkajšej. Táto žiadostivosť pôsobí po každej stránke deštruktívne. Vzťah takéhoto človeka (lakomca) k Bohu je veľmi slabý, prípadne nijaký, pretože si váži viac hod-

notu peňazí alebo majetku, než nášho skutočného Pána. To však sme tu už neraz mali, napríklad aj v Starom zákone pri uctievaní zlatého teľaťa, keď sa podvedomá túžba po matérii dala vyjadriť navonok. Všetkým aj v samom „desatore“ je zmienka o vyvarovaní sa tohto hriechu: **Nepožiadaj dom blízkeho svojho, ani nepožiadaj manželku blízkeho svojho, ani sluhu jeho, ani služku jeho, ani voľa, ani osla, ani ničoho, čo blízkeho tvojho je!** (Ex 20, 17). **Chamtivosť vedie k záhube tých, v ktorých býva** (Pris 1, 19). **Dajte si pozor a chráňte sa všetkého lakomstva!** (Lk 12, 15), pretože **lakomstvo je hriechom**. Ak však odporuje spravodlivosti, stáva sa vo svojom počiatku ťažkým hriechom. Lahkým hriechom môže byť len vtedy, ak sa dá objektívne pokladať za nedokonalosť príslušného úkonu. Lakomstvo je vždy a zásadne proti najväčšej a nezištnej láske, proti Bohu.

Ďalším je **závisť**, ktorá je jednou z ľudských *emócií*, spočívajúcich v *túžbe* po niečom, čo má niekto iný, a v snahe získať predmet tejto túžby, niekedy i za cenu *zavrhnutiahodných činov*. Viac než perfektne sa s lakomou hrabivosťou dopĺňajú. **Závisť je jedna z foriem smútku, a teda je odmietnutím lásky; pokrstený má proti nej bojovať dobroprajnosťou. Závisť často pochádza z pýchy. Je to smútok, ktorý človek pociťuje nad dobrom druhého, a nesmierna túžba prisvojiť si toto dobro, hoci aj neoprávnene.**

Presne tak sa aj v našom dnešnom príbehu z pohľadom lakomstva prejavovaného u šéfa „naštartovalo“ závistné zmýšľanie v jeho zamestnancovi, ktorý sa na rovnakej pracovnej pozícii pri porovnávaní s inými kolegami zachoval obdobne...

Nedostatkom štedrosti a dobroprajnosti je lakomstvo a závisť.

Pociťujem vo svojom vnútri spokojnosť? Mám spokojnosť so sebou, so svojím pracovným, spoločenským, či rodinným postavením? Netúžim po niečom, čo nemôžem mať, alebo by mi to nebolo na spoločný ošoh? Ochetne pomôžem, podelím sa so svojim blízkym v núdzi? Nemám viac než potrebujem pre správny a plnohodnotný život podľa evanjelia? Mám to podstatné a najdôležitejšie? Mám v srdci Krista?

Richard Maďar, bohoslovec

Kniha zjavenia

Tisíc(e) rokov s Kristom (Zjv 20,1 – 15), je názov ďalšej časti Jánovej Apokalypsy, ktorou nás otec arcibiskup Stanislava Zvolenský sprevádza tento rok formou Lectio divina.

Potom som videl z neba zostupovať anjela, čo mal kľúč od priepasti a v ruke veľkú reťaz. Chytil draka, toho starého hada, ktorým je diabol a satan a spútal ho na tisíc rokov (Zjv 20, 1 – 2). Boh v Ježišovi Kristovi porazil nepriateľa. Kľúč od priepasti je symbolom zverenej moci a reťaz obmedzením pôsobenia zla. Svätý Augustín hovorí, že satan je ako pes na reťazi. Kto sa s ním zahráva, toho uhryzne, ale kto je od neho vzdialený, ten sa nemusí báť tomu nemôže ublížiť. Dejiny sú pod Kristovou nadvládou, satan je spútaný, ale ešte žije a striehne, koho sa mu podarí uchmatnúť. Ján vo svojom videní ďalej hovorí o prvom vzkriesení, ktoré sa týka duší tých, čo boli statí pre Ježišovo svedectvo a pre Božie slovo, aj tých čo sa neklaňali šelme, ani jej obrazu a neprijali jej znak na čelo a na ruku. Ti ožili a kráľovali s Kristom tisíc rokov (Zjv 20, 4). Potom sa otvoria knihy a mŕtvi budú súdení podľa toho, čo v nich bude napísané, každý podľa svojich skutkov. Nakoniec sa otvorí kniha života, ktorá obsahuje mená vyvolených. Kto nie je zapísaný v knihe života, bude vrhnutý do ohnivého jazera spolu so smrťou a podsvetím. Toto ohnivé jazero je druhé, definitívna smrť. Po poslednom súde sa sama smrť stane bezmocnou.

Dnešný svet, tak ako aj každý predchádzajúci svet vo svojej prítomnosti, uznáva len úspech a silu. Úspešní a silní sú stredobodom pozornosti, mediálnymi hviezdami, vzormi, ktoré by mnohí radi nasledovali, alebo im aspoň závidia. Súčasná civilizácia netuží po ničom inom, ako po zmyslových zážitkoch a bohatstve. Kruto je však zato trestaná duševnou slepotou. Nevidí, kam tieto túžby v minulosti priviedli mnohé silné ríše, vplyvné a bohaté rody, veľkých vojvodcov, generálov, cisárov a kráľov. Aký zmysel mali ich vojny s jediným cieľom – byť silní a úspešní. Spomeňme si len na dve svetové vojny, do ktorých sme v minulom storočí boli vtiahnutí. Koľko hodnôt materiálnych, duchovných a mravných bolo za tie roky vojny zničených a rozvrátených. V období najväčšieho civilizáčného rozkvetu žili ľudia v najstrašnejšom otroctve duševnom a telesnom, v najúbohejších životných podmienkach. Vojnové škody sa počítali na desiatky biliónov dolárov, nerátajúc zmarené životy. Tragické na tom je to, že hrozba vojny stále trvá a na mnohých miestach sa bojuje aj dnes.

V roku 1946 vyšla v Prahe kniha *Muž bolesti*, ktorú napísal český lekár Dr. R.W. Hynek. Kniha je výsledkom jeho dlhoročného skúmania Turínskeho plátna a je to podrobný a odborný lekársky posudok ukrižovaného. Na knihu som „natrafila náhodou“ na burze kníh, dva dni po tom, čo som si v našej katedrále vypočula kázeň o tomto lekárovi, ktorý sa počas svojho výskumu Turínskeho plátna stal z ateistu veriacim katolíkom. Cítiť to aj zo záveru jeho knihy, z ktorej citujem: „Prečo ľudia celý pokrok vo vede namiesto prospechu zneužívajú jeden proti druhému? Prečo aj najlepší ľudské vynálezy sa časom zvrhnú v pravý opak? Je to desivé tajomstvo zla, hriechu, priamy zásah démonických síl, či presnejšie povedané Adamov hriech? Osla-

benie vôle k dobru a náklonnosť človeka k zlu sa prejavuje vo všetkom a všade. Či neexistuje v každom národe množstvo učencov, filozofov a rozvážnych ľudí? Kultúrnych ľudí vo vrcholne pokročilej civilizácii? Urobila civilizácia ľudstvo šťastnejším a spokojnejším, keď uspokojenie jednej túžby vzbudzuje v človeku túžbu po uspokojení desiatich iných? Dal technický pokrok a veda človeku vytúžený pokoj a mier, keď všetkým týmto pokrokom bola v ňom znásobená honba za ešte rafinovanejšími a dokonalejšími poznatkami? Pane, kam došlo ľudstvo, presväťou krvou vykúpené v najhroznejších mukách, keď pohrdlo tvojím evanjeliom? Kam došlo ľudstvo, ktoré sa odvrátilo od teba! Ako zdivočelo, zosurovelo a zhrublo. Ako potupilo v sebe a v iných ľudskú osobnosť a ľudskú dušu, ktorej nekonečnú hodnotu si ty vyzdvihol! Celá ľudská múdrosť skrachovala, keď opustila teba. Sme v koncoch. Máme len teba, poslednú našu túžbu a nádej. Ak nás opustiš, zahynieme. Ak ťa opustíme, zájeme horšie ako Antika, pretože sme rafinovanejší a degenerovanejší než bola ona. **Z celkovej svetovej situácie vyplýva čím ďalej, tým jasnejšia pravda, že márne ostane akékoľvek úsilie ktoréhokoľvek národa po svetovom mieri, pokiaľ zásady tvojej mieru, Pane, nepreniknú ako medzinárodné záväzky celým ľudstvom, a ono sa neskloní pod sladkým jarmom tvojej lásky, ó Pane.**“ Jeho slová sú poznačené prebiehajúcou vojnou, ale neplatia v plnej miere aj dnes a ešte naliehavejšie? Nie je satan na príliš dlhej reťazi a nezahrávame sa s ním? Ježiš Kristus vykúpil svet, ale slobodnú vôľu nám ponechal.

Táňa Hrašková

Z vašich listov

Už milovými krokmi sa k nám blíži sčítanie ľudu. Cítiť to nielen v upozorňovaní médií a prípravy obyvateľov na túto udalosť, ale aj v mnohých denníkoch a časopisoch, ktorých liberálny posttotalitní majiteľia neradi vidia vysoké percento občanov hlásiacich sa ku kresťanstvu. Som prekvapený agresivitou, nenávisťou a vulgárnosťou niektorých príspevkov (jeden pripájam zo Sme z 2. 3. 2011), pričom to bol ešte dosť vzdialený čas, ktorý nás delil od „sčítania“. Asi rátajú s našou toleranciou (nad touto svojou zrejme neuvažujú).

Je len samozrejmé, že Katolícka Cirkev, najväčšia pevnosť kresťanstva, im najviac prekáža. Vidieť to aj na zámerne načasovanej a opäť otvorenej otázke o odluke Cirkvi od štátu, ktorej termín asi tiež súvisí so sčítaním ľudu. Diskusiu médiá interpretujú ako strach Katolíckej cirkvi z finančnej straty pri odlive veriacich hlásiacich sa k Cirkvi. Pravdou pritom je, že odlukou by najviac utrpeli menšie cirkvi a denominácie, z ktorých viaceré by možno neprežili.

Nepamätám si, kto povedal, že „Európa bude buď kresťanská, alebo nebude“. Tento výrok dvojnásobne platí pre malé národy. Typickým príkladom, priam vzorovým

je aj náš slovenský národ. Existoval by ešte, keby nebolo kresťanstva? Akú máme perspektívu prežiť s päťdesiatdva percentnou rozvodovosťou a s ňou súvisiacim katastrofickým demografickým vývojom a ešte stále vysokým percentom pred narodením usmrtených počatých detí? Akú kvalitu života nám môže priniesť novopohanstvo? Rozkrádanie, korupcia, vraždy, lúpeže, sexuálne zločiny? Takúto morálku dlhodobo v histórii neprežili viaceré národy, nijaká, hoci veľká a slávna ríša.

Všetko má svoj čas, ako to hovorí Kniha kazateľ. Svoj čas má odmlčať sa, svoj čas má prehovoriť. Myslím si, že je tu čas, keď treba hovoriť a písať. Vzhľadom na orientáciu slovenských denníkov a mnohých týždenníkov máme zúžený priestor. Aj prvotná Cirkev mala ťažké podmienky na rozširovanie Kristovho učenia a počas dvestisícročných dejín bolo tých nepriaznivých období nemálo. Naposledy (naozaj naposledy?) to boli časy štyridsaťročnej neslobody v období nedávnej totality... Napriek tomu však Cirkev žije a slávila mnohé úspechy.

Ako príklad na súčasnosť chcem poukázať na náš časopis Blumentál. Nemá desaťtisícový náklad, ale koľko informácií sa za uplynulých vyše dvadsať rokov dostalo do niekoľko sto rodín (súčasný náklad je 1 000 - 1 200 ks, bol však až 1 800 - pozn. red.). Nielen náboženské, teologické a vieroučné články k jednotlivým sláveniam v mesiaci, ale aj vyvracanie nepodložených útokov na kňazov a biskupov, informácie o prenasledovaní kresťanov vo svete, mnohé rozhovory, informácie o knihách... Je to ako oáza v púšti. Nie je veľká, ale dokáže zachrániť život smädným okoloidúcim.

Boj o charakter Európy a Slovenska sa stupňuje. Rozhoduje sa o tom, či prežijeme ako národ a aj ako slušná spoločnosť, alebo sa jednoducho utopíme v bahne, ktoré nám v túžbe po mamone, po krátkodobých pôžitkoch, nenávisti, klamstvách, nespravodlivosti... nanucujú „dobrodinci“ ľudstva. Z bahna už asi ťažko uvidíme nádhru viery, nádeje, lásky a pokoja.

Chystáme sa na slávenie roku svätých Cyrila a Metoda. Urobme všetko preto, aby sme si zachovali dedičstvo otcov!

J. Krta

Veľmi som váhala pri prepisovaní príspevku nášho čitateľa, či odsek o našom BLUMENTÁLI nevynechať. Zvíťazila však myšlienka aj takýmto spôsobom sa poďakovať všetkým, čo sa za tých vyše dvadsať rokov podieľali a podieľajú na tvorbe nášho farského časopisu. Mnohí ho sledujú dodnes. Nejednen náš bývalý pán kaplán prispieval pravidelne aj ďalšie roky po odchode z farnosti, niektorí prispievajú aj dnes. To už nebola a nie je pomyselná povinnosť napísať článok, to bola túžba vydať zo seba všetko aj touto formou. Naši čitatelia tie mená poznajú. Nebudem menovať nikoho, aby sme náhodou na niekoho nezabudli. Niektoré články sa však hlboko vpsali do mysle i duše našich čitateľov a dodnes sa k nim vracajú. Spomedzi reakcií našich čitateľov spomeniem ešte

jednu. Bolo to v niektorom z prvých rokov vychádzania Blumentálu. Po uverejnení príspevku o eucharistickej úcte ma zastavila pani slovami: Už nikdy neprejdem okolo Svätostánku nevšímavo, bez skutočnej úcty k tomu, kto tam prebýva. **XD**

Farská knižnica informuje

Veľmi ma potešilo, že medzi prírastkami vo farskej knižnici sa objavila publikácia francúzskeho autora **Denisa Soneta: Raz ma z teba porazí (Karmelitánske nakladateľstvo, Bratislava, 2010, 103 s.)**, lebo knihy s tematikou výchovy patria medzi tie, o ktoré čitatelia najčastejšie prejavujú záujem.

Rodičia cítia potrebu siahnuť po textoch, v ktorých nájdu odpovede na svoje každodenné otázky, týkajúce sa výchovy detí v tomto modernom, hektickom a dravom období. Kniha má výstižný podtitul: **Rady rodičom dospievajúcich detí**. Práve obdobie dospievania má mnohé špecifické zákutia, keď sú deti mimoriadne citlivé na akúkoľvek radu od rodičov, a naopak, rodičia často nevedia pochopiť zmenenú správanie svojich detí. Je to obdobie tvrdého vzdoru voči všetkým konvenciám, hľadanie vlastnej identity a osobitného miesta pod slnkom. Autor je kňaz a duchovný sprievodca v poradenskom centre, preto dôverne pozná problémy a ťažkosti v období dospievania, s ktorými zápasia na jednej strane rodičia so svojou veľkou snahou o čo najlepšiu výchovu, a na druhej strane ťažkosti adolescentov so svojimi túžbami po dospelosti a samostatnosti. Autor rieši problematiku komplexne, nevyhýba sa nijakej téme, má odpoveď aj na tie najchúlostivejšie otázky. Jeho odpovede sú krátke, hovorí jasnou rečou, často používa príklady, bez zbytočných fráz a slovného balastu, ale z každej jeho vety cítime láskavú horlivosť, s ktorou sa usiluje pomôcť rodičom, ale aj deťom nájsť riešenie problému. Svieži štýl umožňuje knihu otvoriť a čítať aj bez systematického poriadku. Čitateľ ocení jej praktickosť a ľahkosť. Je pozoruhodné ako výrazne je čitateľná najmä pre otcov a pomáha práve im prekonať obdobie dospievania svojich detí bez zbytočných zranení a jaziev na duši.

Myslím si, že Karmelitánske nakladateľstvo s edíciou *Família* robí veľmi dobrú službu kresťanským rodinám a kresťanským rodičom tým, že ponúka veľmi kvalitnú prekladovú literatúru s aktuálnou tematikou v oblasti výchovy a ponúka tak možnosť predchádzať mnohým krízovým situáciám v rodinách. Naším poďakovaním bude, že tieto publikácie neostanú dlho ležať v poličkách knižnice, ale že po nich čitatelia v hojnom počte čo najskôr siahnu.

Monika Šandorová

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h;
telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566;
kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

- **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h;

• **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je. Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorkom – 18,00 (spieva zbor Bečkari)
sv. omša pre birmovancov piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

- **vo všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • **v prvopiatkovom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • **v nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

7. 5. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 21. 5. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

- **v stredu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • **vo štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

- **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

- **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

- **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorky a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNÍŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorkom od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorkom o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretávajú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevy a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MÁJ

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby tí, ktorí pracujú v masmédiách, vždy rešpektovali pravdu, solidaritu a dôstojnosť každého človeka.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby Pán daroval Cirkvi v Číne silu zotrvať vo viere, vernosti evanjeliu a jednote.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby všetci učiteľia náboženstva – klerici i laici – mali dostatok síl a svetla Ducha Svätého, primeranou formou vyučovať náboženstvo v školskej i farskej katechéze.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

1. 5. Druhá veľkonočná nedeľa, nedeľa Božieho milosrdenstva

3. 5. Sv. Filipa a Jakuba, apoštolov

13. 3. Blahoslavennej Panny Márie Fatimskej

14. 5. Sv. Mateja, apoštola

30., 31. a 1. 6. sú Prosebné dni. Ich obsahom sú modlitby za úrodu

OZNAMUJEME

- **májová pobožnosť** – počas celého mesiaca po sv. omšach o 6,30 a 16,30 h;
- **omšové úmysly** na mesiac jún sa budú zapisovať v pondelok 2. mája do 16,00 h v krstnej kaplnke;
- **výročná poklona** – vo štvrtok 5. mája vyložíme Najsvätejšia sviatosť Oltárnu po májovej pobožnosti o 7,15 h. Poklonu ukončíme pobožnosťou a eucharistickým požehnaním o 16,15 h;
- **prvé sväté prijímanie** v našej farnosti sa bude vysluhovať v dvoch termínoch: v nedeľu 22. mája a 29. mája pri svätej omši o 10,30 h;
- **sviatosť birmovania** v našej farnosti bude v sobotu 28. 5. o 10,00 h.

Môžeme my Slováci nebyť kresťanskí?

Takúto otázku si položil kardinál Jozef Tomko ešte v r. 2009 vo svojom príhovore v Bruseli a pokračoval: „Aké sú naše korene, naša identita a aká naša vôľa si ju zachovať aj dnes, aj v budúcnosti?“ A sám si odpovedal: „Ja našu identitu vidím v cyrilometodskom dedičstve, konkrétne v jeho obsahu. My Slováci sme priami dediči duchovného bohatstva, ktoré nám priniesli veľkí misionári svätý Cyril a svätý Metod. Neboli prví, ale boli účinní pre svoju inkulturačnú misionársku metódu, keď sa dostali k srdciam našich predkov cez znalosť reči, pre ktorú vytvorili aj vlastné písmo, hlaholiku... Solúnski bratia vytvorili aj školu, na ktorej za krátky čas vychovali veľa mladých, a to nielen v teologických a liturgických vedách. Po vyhnaní ich žiakov z Veľkej Moravy tí rozniesli svoje kultúrne a náboženské znalosti medzi balkánskych Slovanov. Múdroru inkulturačiou evanjelia solúnski bratia vstúpili do srdca našich predkov jednak pravdy kresťanskej viery, ale zároveň aj pevné zásady morálky a pravidiel verejného spolunažívania. U Slovákov ostalo spojiť kultúry a kresťanskej viery ako niečo prirodzené a živé od samého začiatku. Kresťanská viera nás sprevádzala cez celé dejiny ako naša zakorenená identita. Len tak si možno vysvetliť, že sme nezmizli ako viaceré väčšie národy z mapy sveta, lebo práve viera a mravnosť nás zachránili pred zánikom a pred vymretím za rôznych vpádov, pohrôm, vojen a moru. Bola to predovšetkým zdravá a mravne zachovaná pracovitá, chudobná a statočná rodina. Mňa vždy udivuje štatistika, ktorú uvádza Štefan Jurášek: pri sčítaní ľudu roku 1720 malo Slovensko len 730 000 obyvateľov. Ako by tento počet mohol vzrásť na dnešný stav, keby si národ nebol zachoval vysokú mravnú úroveň. Nijaký vážny historik nemôže teda poprieť, že my sme sa kultúrne zrodili v životnej spätosti s kresťanskou vierou a morálkou. Práve pôsobením svätých Cyrila a Metoda naši predkovia vstúpili svojou písomnou kultúrou, právnym poriadkom a etickými hodnotami do európskych dejín.“

Toto slovo nášho kardinála, ktoré zaznelo na významnom fóre Európskeho parlamentu v Bruseli, je pádnou odpoveďou pre všetkých, ktorí spochybňujú, či pokúšajú sa spochybniť pôsobenie a prínos solúnskych bratov v dejinách nielen nás Slovákov a Slovanov, ale celej Európy, ktorej sme súčasťou.

Z prejavu kardinála Tomka vybrala XD